

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Presentation och workshop
Fyrbodals

Seminarium 2019-03-04

Innehåll

Presentation av rapporten "På väg" om genomförandet av lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvården"

Workshop kring hinder och möjligheter med den nya lagen och samverkan vid utskrivning från slutenvården

Regeringsuppdraget: Vårdanalys ska följa upp utvecklingsarbete och effekter

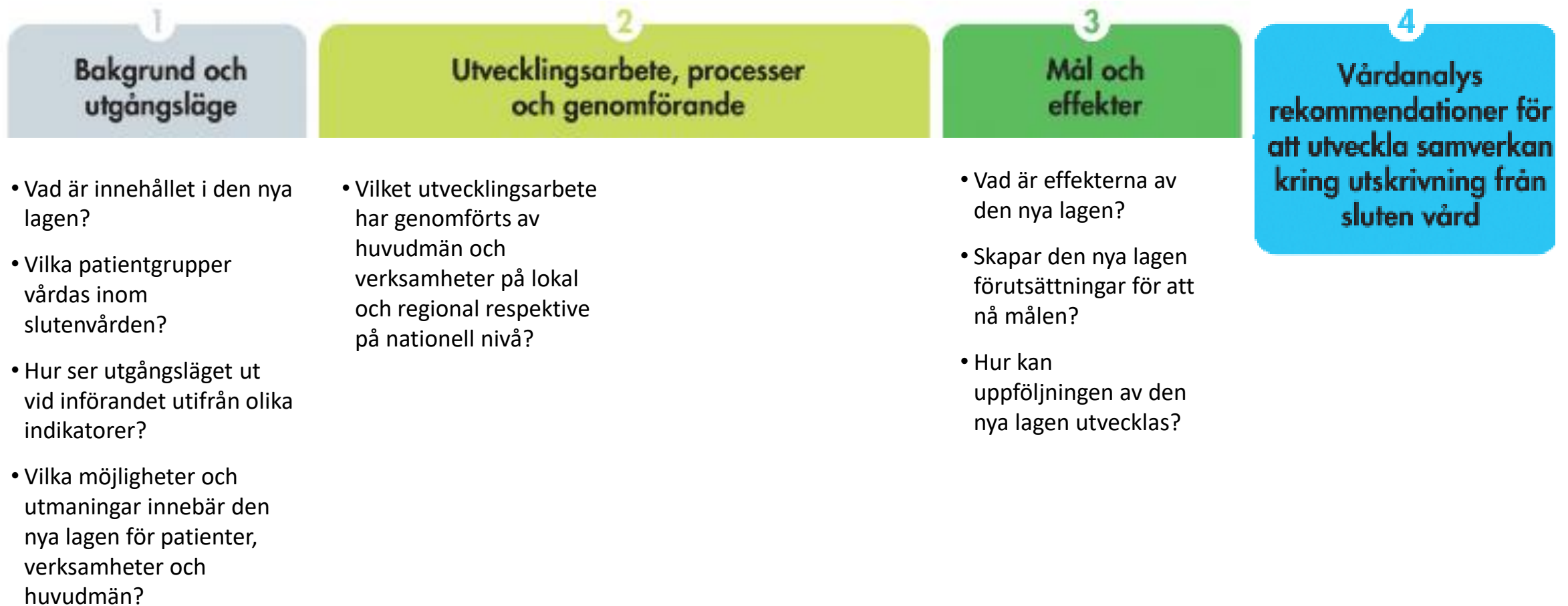
Regeringsuppdraget

- Vårdanalys särskilt analysera:
 - landstings och kommuners utvecklingsarbete kring utskrivningsprocessen
 - effekter av lagstiftningen för patienterna och huvudmännen
 - Delredovisning 1 december 2018
 - Slutredovisning 1 april 2020
-

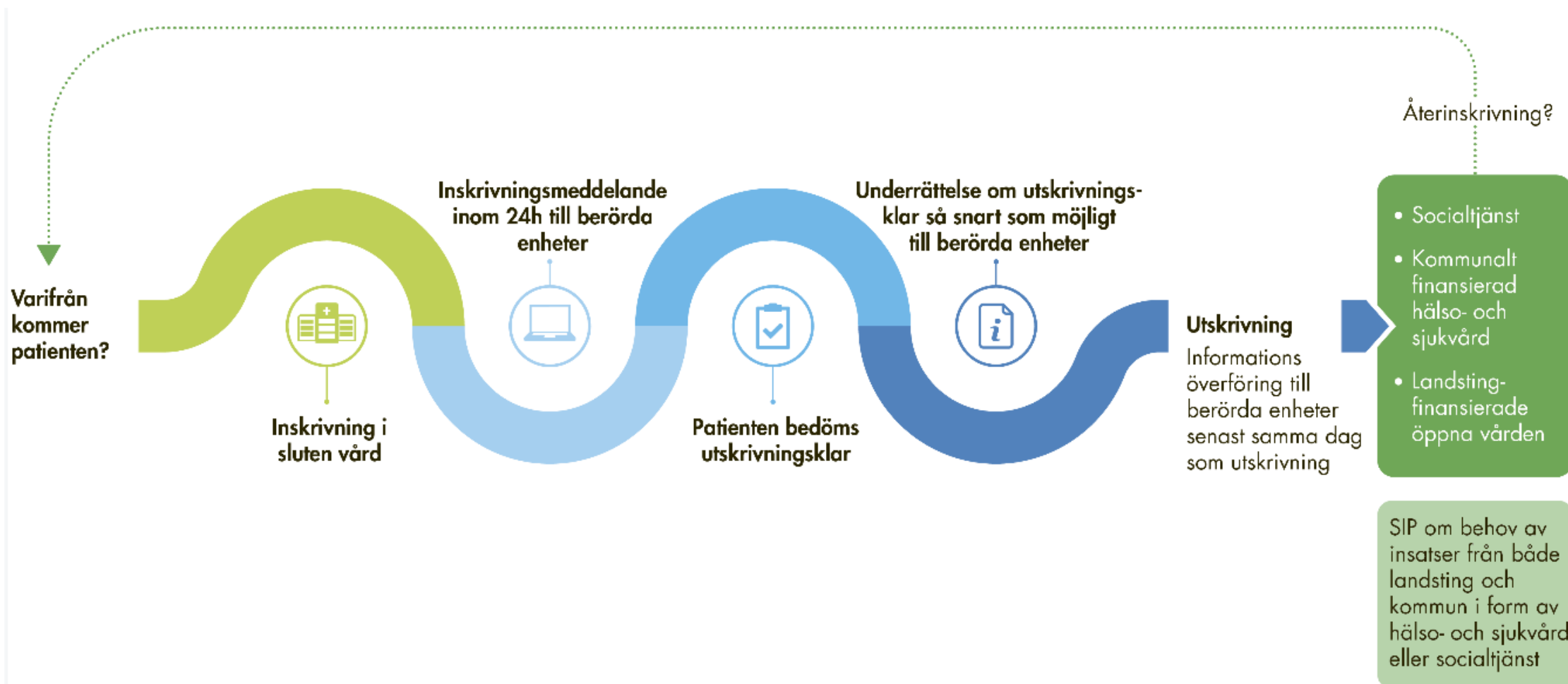
Mål med uppföljningen

- Uppföljningen görs för att regeringen ska kunna följa arbetet med att genomföra lagen samt för att säkerställa att lagstiftningen får den effekt som regeringen önskar

Grunden för vår analys är ett programteoretiskt ramverk

Processen från inskrivning till utskrivning med lagens huvudsakliga bestämmelser

Skillnader jämfört med betalningsansvarslagen

- Det tydliggörs att verksamheter inom öppen hälso- och sjukvård och socialtjänst måste påbörja sin planering tidigare
- Landstingens öppna vård ska bli sammankallande för samverkan och planering av patientens fortsatta vård efter utskrivning
- Genom lagen betonas redan befintliga krav på fast vårdkontakt och samordnad individuell plan
- Tidsfristen för betalningsansvaret har kortats från fem till tre dagar om inte landsting och kommuner har kommit överens om annat

Fyra övergripande resultat i delrapporten

Brett utvecklingsarbete på nationell, regional och lokal nivå

Vårdtiden som utskrivningsklar har minskat men det finns problem med statistiken

Både utmaningar och faktorer som främjar genomförandet av lagen

Brist på nationella data försvårar uppföljningen av lagen

Vi ser ett behov av ett ökat fokus på patientens upplevelser av samordning i vid utskrivning

Fyra övergripande resultat i delrapporten

Brett utvecklingsarbete på nationell, regional och lokal nivå

Vårdtiden som utskrivningsklar har minskat men det finns problem med statistiken

Både utmaningar och faktorer som främjar genomförandet av lagen

Brist på nationella data försvårar uppföljningen av lagen

Vi ser ett behov av ett ökat fokus på patientens upplevelser av samordning i vid utskrivning

Kommuners och landstings utvecklingsarbete

Kommuner och landsting har bedrivit ett brett utvecklingsarbete inom fyra huvudsakliga områden

sd/sst

- information till personalen och till patienter
- utbildning av personalen
- införande och utveckling av it-system
- införande av nya rutiner och processer

Kommuners och landstings utvecklingsarbete

Kommuner och landsting har bedrivit utvecklingsarbete inom fyra huvudsakliga områden

24 miljoner i statliga stimulansmedel för utvecklingsarbete och nationell samordning

- En femtedel av medlen gick till SKL och resterande till kommuner och landsting
- SKL har bland annat gett stöd kring överenskommelser och riktlinjer samt mötesplatser för erfarenhetsutbyte
- Samordnarna är positiva till det nationella stödet men efterfrågar även andra nationella insatser:
 - Gemensamma krav för utveckling av it-system
 - Mer enhetlig statistik och uppföljning
 - Stöd för att hantera och tolka lagstiftning

Kommuners och landstings utvecklingsarbete

Kommuner och landsting har bedrivit utvecklingsarbete inom fyra huvudsakliga områden

24 miljoner i statliga stimulansmedel för utvecklingsarbete och nationell samordning

En central del av utvecklingsarbetet: riktlinjer och överenskommelser

- Majoriteten län har beslutat om 3 dagar, men antalet dagar varierar mellan 2 till 5 dagar.
- Tre övergripande lösningar för utformningen av betalningsansvaret
- Majoriteten av länen använder en genomsnittsmodell

Fyra övergripande resultat i delrapporten

Brett utvecklingsarbete på nationell, regional och lokal nivå

Vårdtiden som utskrivningsklar har minskat men det finns problem med statistiken

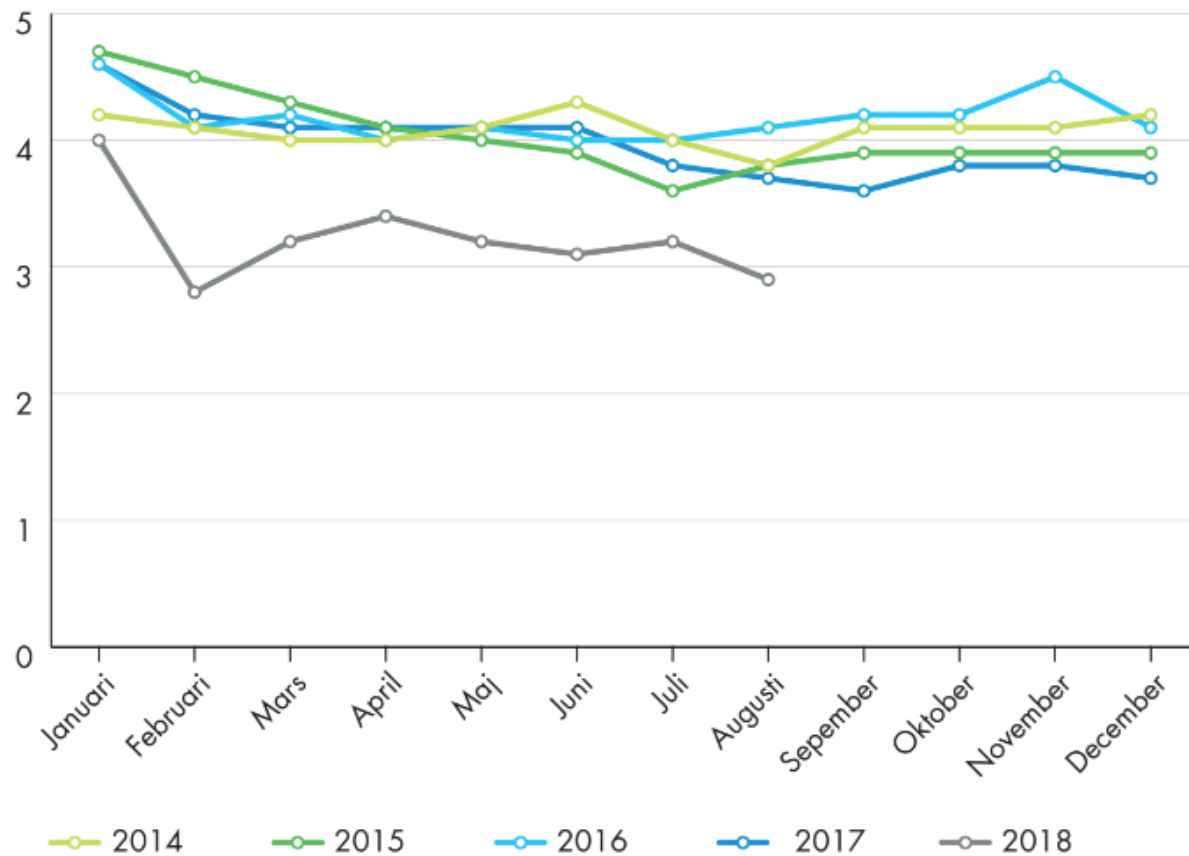
Både utmaningar och faktorer som främjar genomförandet av lagen

Bristen på nationella data försvårar uppföljningen av lagen

Vi ser ett behov av ett ökat fokus på patientens upplevelser av samordning i vid utskrivning

Somatisk vård: Vårdtid som utskrivningsklar lägre under 2018 jämfört tidigare år

Vårdtid som utskrivningsklar (medelvärde)

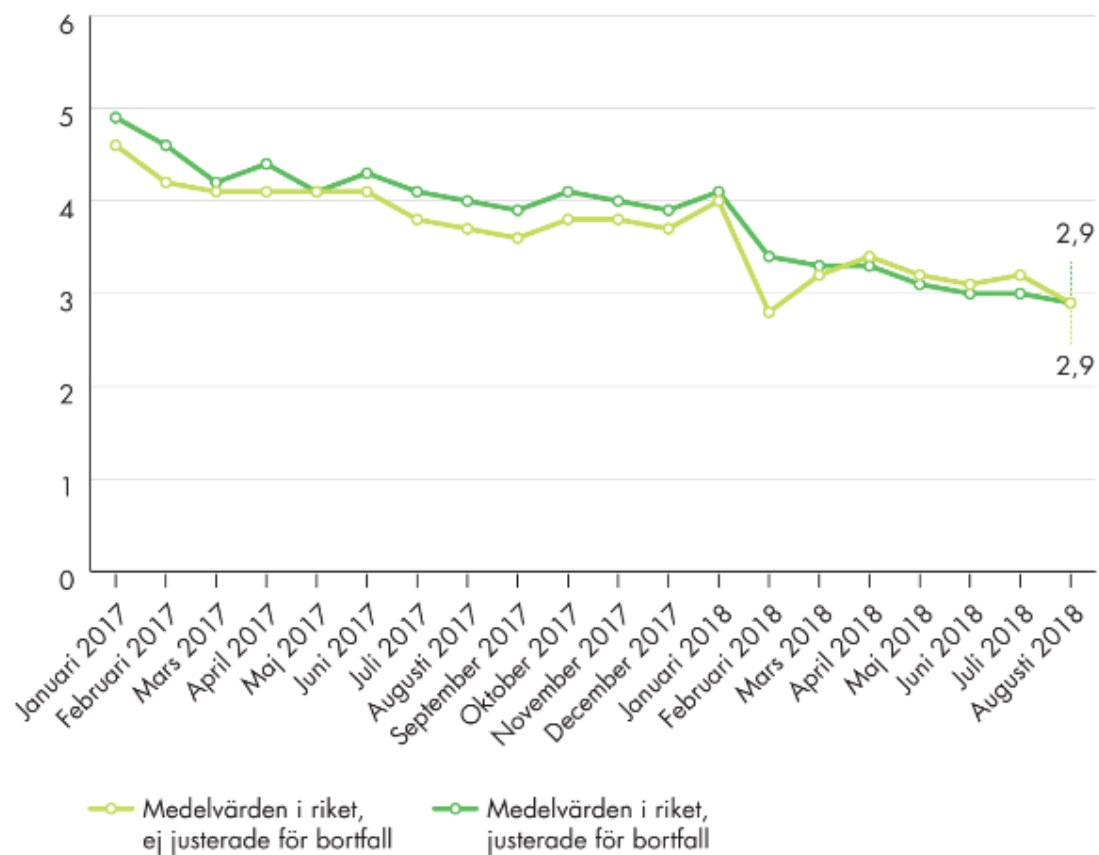

Bortfall i inrapporteringen från flera län

Län	jan.	feb.	mars	april	maj	juni	juli	aug.
Jämtland Härjedalen	x	x						
Skåne		x	x	x	x	x	x	x
Östergötland							x	x
Västra Götaland								x

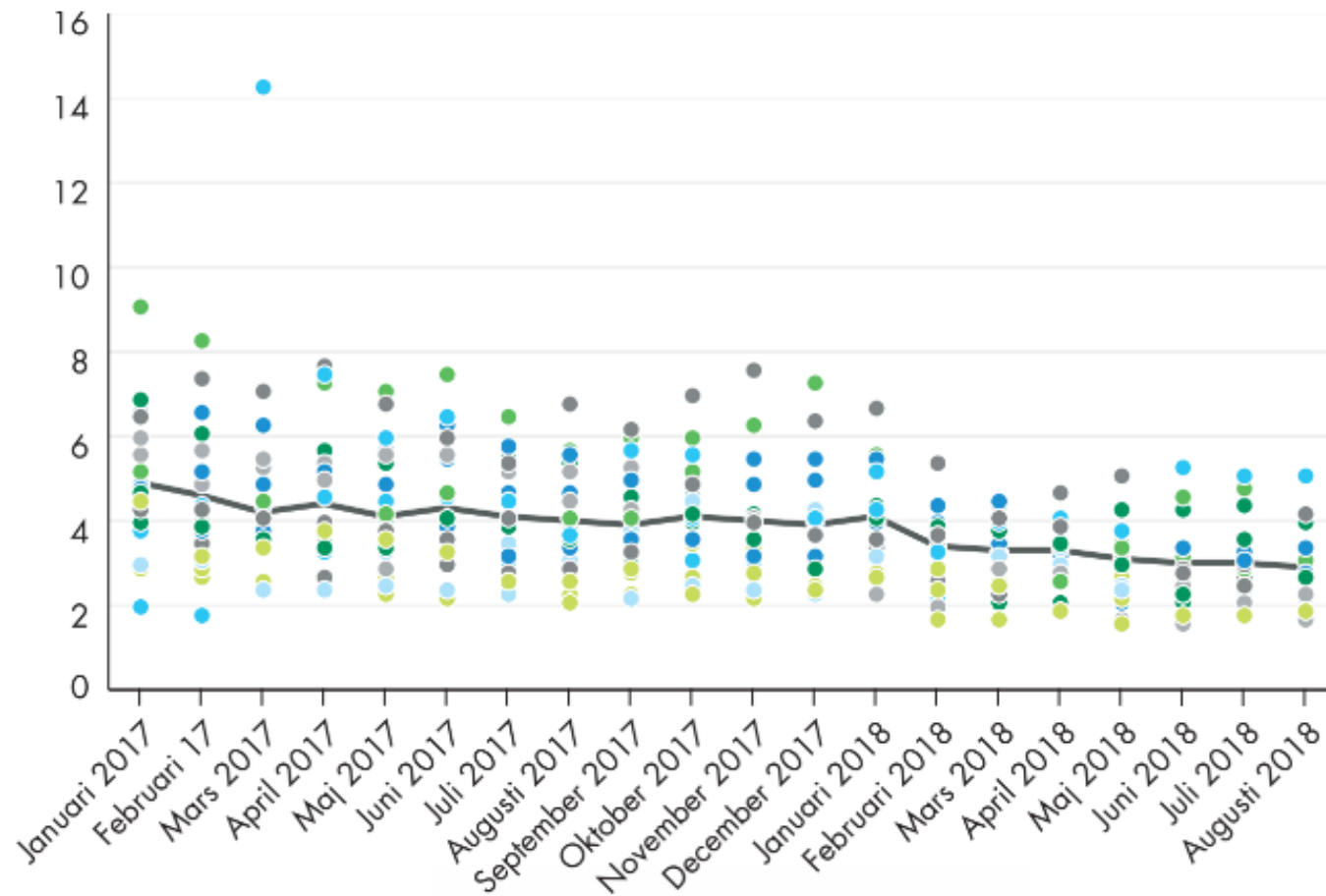
Minskning av vårdtiden som utskrivningsklar mellan januari 2017 till augusti 2018 (med och utan justering för bortfall i inrapporteringen)

Vårdtid som utskrivningsklar (medelvärde)

Stor spridning mellan länen

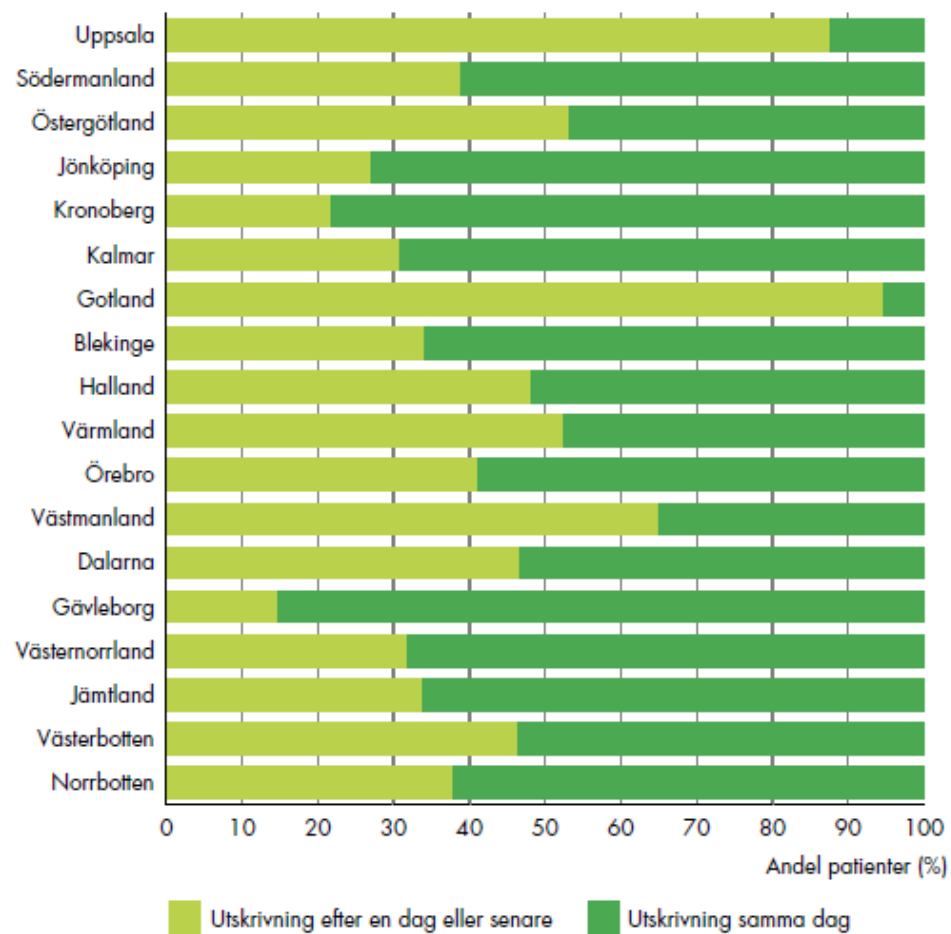
Vårdtid som utskrivningsklar (medelvärde)

Våra analyser väcker frågor om statistikens representativitet

- Bortfall i inrapporteringen från flera län
- Stora variationer i antal vårdtillfällen som rapporteras in till SKL
- Extremvärden behöver analyseras vidare
- Det saknas data på nationell nivå avseende patienter som skrivs ut samma dag som de bedöms vara utskrivningsklara

Andel patienter som skrivs ut samma dag varierar mellan länen

Data finns endast tillgänglig för ett urval av länen

Fyra övergripande resultat i delrapporten

Brett utvecklingsarbete på nationell, regional och lokal nivå

Vårdtiden som utskrivningsklar har minskat men statistiken ger inte en komplett bild av utvecklingen

Både utmaningar och faktorer som främjar genomförandet av lagen

Bristen på nationella data försvårar uppföljningen av lagen

Vi ser ett behov av ett ökat fokus på patientens upplevelser av samordning i vid utskrivning

Samsyn om vad som påverkar lagens införande och måluppfyllelse hos samordnare för kommuner och landsting

Främjande faktorer

- fungerande samverkansstrukturer
- ändamålsenliga it-system
- riktlinjer och ekonomisk reglering
- gemensamma utbildningar och aktiviteter
- kompetens, ledarskap och engagemang

Samsyn om vad som påverkar lagens införande och måluppfyllelse hos samordnare för kommuner och landsting

Främjande faktorer

- fungerande samverkansstrukturer
- ändamålsenliga it-system
- riktlinjer och ekonomisk reglering
- gemensamma utbildningar och aktiviteter
- kompetens, ledarskap och engagemang

Hindrande faktorer

- särskilda svårigheter i vissa moment av lagen:
 - genomföra SIP
 - svårt att tidigt bedöma utskrivningsdatum
- att införa och följa riktlinjer och rutiner i verksamheterna
- informationsöverföring mellan och inom huvudmännen
- kultur, värderingar och bristande personcentrering
- bemanning – särskilt under helgdagar
- psykiatrin har vissa särskilda utmaningar
 - brist på lämpliga och anpassade boenden

Fyra övergripande resultat i delrapporten

Brett utvecklingsarbete på nationell, regional och lokal nivå

Vårdtiden som utskrivningsklar har minskat men statistiken ger inte en komplett bild av utvecklingen

Både utmaningar och faktorer som främjar genomförandet av lagen

Bristen på nationella data försvårar uppföljningen av lagen

Vi ser ett behov av ett ökat fokus på patientens upplevelser av samordning i vid utskrivning

Bristen på nationella data försvårar uppföljningen av lagen

- Av de samordnare som har svarat på vår enkät anger de flesta att lagens bestämmelser följs upp inom landsting och kommuner, även om uppföljningen kan variera mellan de olika bestämmelserna i lagen
- Men det saknas nationella data för uppföljningen av flera av lagens bestämmelser, det gäller till exempel förekomsten av SIP och fast vårdkontakt
- Det saknas också data på nationell nivå om patientens upplevelser av samordning mellan vården och socialtjänsten. Kvalitetsregister och andra uppföljningsverktyg svarar inte upp mot våra behov av att följa lagen ur ett patientperspektiv
- Sammantaget ser vi ett behov av att stärka tillgången till nationella data för uppföljningen av lagen

Fyra övergripande resultat i delrapporten

Brett utvecklingsarbete på nationell, regional och lokal nivå

Vårdtiden som utskrivningsklar har minskat men statistiken ger inte en komplett bild av utvecklingen

Både utmaningar och faktorer som främjar genomförandet av lagen

Bristen på nationella data försvårar uppföljningen av lagen

Vi ser ett behov av ett ökat fokus på patientens upplevelser av samordning i vid utskrivning

En utgångspunkt för vår uppföljning: vi ser ett behov av ett ökat fokus på patientens upplevelser av samordning i vid utskrivning

- I den allmänna diskussionen om lagens effekter är det i dag ett stort fokus på processer och ledtider, främst inom slutenvården
- Vi ser ett behov av att fokus skiftas mot patientens upplevelse av samordningen mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten.
- Vi kommer att stödja utvecklingen av nya data som speglar uppföljningen av samordningen och den nya lagen ur ett patient-, brukar- och anhörigperspektiv.

Vi fortsatta inriktning är en bred uppföljning av lagens genomförande och effekter

- ▶ *Vilken betydelse har utvecklingsarbetet i landstingen och kommunerna för genomförandet av lagen?*
- ▶ *Vilka är effekterna av lagen?*
- ▶ *Vilka faktorer främjar eller hindrar lagens måluppfyllelse?*

Innehåll

Presentation av rapporten "På väg" om genomförandet av lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvården"

Workshop kring hinder och möjligheter med den nya lagen och samverkan vid utskrivning från slutenvården

Diskussionsfrågor

1 Processer och arbetssätt

- Har lagen resultat i förändrade processer eller arbetssätt inom era organisationer?

2 Styrkor och hinder

- Utifrån er nulägesbild i Fyrbodal –vilka är de främsta främjande faktorerna (styrkorna) för att uppnå lagens syfte*?
- Utifrån er nulägesbild i Fyrbodal –vilka är de främsta hindren för att uppnå lagens syfte?

3 Effekter av lagen

- Vilka effekter av lagen ser ni i era verksamheter?
- Vilka effekter av lagen ser ni för patienter-, brukare- och anhöriga?

4 Patientperspektivet

- Vad behöver göras för att säkerställa att samordningen utgår från ett patient-, brukar- och anhörigperspektiv?

*Lagens syfte är en **god vård** och **socialtjänst av god kvalitet**. I detta syfte ska lagen särskilt främja att en patient med behov av insatser **skrivs ut** från den slutna vården **så snart som möjligt** efter det att den behandlande läkaren bedömt att patienten är **utskrivningsklar**”

Upplägget för workshopen

- **Gruppindelning:** dela in er i grupper och utse en sekreterare per grupp som antecknar (ange fråga och gruppnamn på era anteckningspapper)
- **Fråga 1 och 2** (20 minuters gruppdiskussion + 20 minuters redovisning)
- **Fråga 3 och 4** (20 minuters gruppdiskussion + 20 minuters redovisning)